



2025-10-29

Till: Stockholms Stadshus AB

Dnr SSAB: 2025/184

Dnr SH: 2025/413

Remissvar över Promemorian ”En ny lag om kommunal hamnverksamhet”

Stockholms Hamn AB, nedan kallat Bolaget, har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian ”En ny lag om kommunal hamnverksamhet”.

Promemorian har tagits fram av Finansdepartementet i syfte att de svenska bestämmelserna om kommunal hamnverksamhet ska anses vara förenliga med det EU-rättsliga statsstödsregelverket. I promemorian föreslås en ny lag om kommunal hamnverksamhet för att uppnå önskad harmonisering. Förslaget föreskriver en bolagiseringsskyldighet för hamnar som bedriver verksamhet i ett konkurrensutsatt läge och bedriver handel mellan de olika medlemsstaterna i EU.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2026 och innebär bl.a. att de kommuner och regioner som bedriver hamnverksamhet i förvaltningsform måste överföra driften av verksamheten till ett kommunalt aktiebolag senast den 31 december 2027.

Stockholms Hamnars yttrande

Bolaget ser positivt på att regeringen tydliggör regleringen för kommunal hamnverksamhet. En tydlig regelstruktur bidrar till förutsägbarhet för kommuner, regioner och andra aktörer på marknaden. En tydlig reglering främjar även likvärdiga villkor mellan offentliga och privata aktörer och motverkar risk för otillåtet statsstöd och snedvriden konkurrens mellan medlemsstaterna i EU.

Bolaget bedriver sin verksamhet i bolagsform sedan 1990. Det innebär att Bolaget driver sin verksamhet på affärsmässig grund och tillämpar sådant affärsmässigt beteende som föreskrivs i förslaget inklusive en korrekt prissättning. Förslaget betonar vikten av affärsmässighet och att bolagen ska drivas i enlighet med de principer som gäller för det privata näringslivet, vilket Bolaget välkomnar.



Bolaget saknar emellertid ett förtydligande resonemang om det är ett ”skärpt” krav på affärsmässighet som träffar redan bolagiserade verksamheter och de praktiska effekterna på exempelvis bolagsstyrning och förhållandet till ägare som kan uppkomma. Även ett förtydligande angående förhållandet till självkostnadsprincipen och hur dessa regelverk ska samverka är angeläget.

Bolagets verksamheter utgör ett riksintresse för kommunikation och ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller nyttjandet av anläggningen. Det innebär att hamnverksamheten har en strategisk betydelse utöver den lokala eller regionala nivån. En ny lag om kommunal hamnverksamhet bör därför utformas med en medvetenhet om att kommunens ansvar och styrning av hamnen inte enbart är en lokal angelägenhet. Ett liknande resonemang kan föras gällande konsekvenserna av att en verksamhet inte bär sig i ekonomiskt. Det framgår av förslaget att kommunen, vid en sådan situation, ska överväga att avveckla eller sälja verksamheten.

Det vore olyckligt om det är lagstiftarens intention att offentliga aktörer ska behöva sälja eller avveckla samhällskritisk och skyddsvärd infrastruktur vid negativa resultat. Bolaget emotser ett förtydligande av ovan, med fördel kopplat till Lag (2023:560) om granskning av utländska investeringar då risken att en aktör vid en sådan försäljning har ett utländskt ägande är att betrakta som ej försumbar.

Bolaget bedömer det föreslagna undantaget för exempelvis småbåtshamnar som främst betjänar lokala användare med lägre omsättning som väl avvägt.

Detta yttrande har inte behandlats av Stockholms Hamn AB:s styrelse.

För Stockholms Hamn AB

Magdalena Bosson

VD